

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (Development Research Method) มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดทำแผนแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กิ่งอำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร เพื่อนำมากำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมสำหรับนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดทำแผนแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ขององค์การบริหารส่วนตำบล กิ่งอำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ซึ่งมีรายละเอียดและขั้นตอนในการดำเนินงานต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพทั่วไปและปัญหาของการจัดทำแผนแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กิ่งอำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดทำแผนแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กิ่งอำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาการจัดทำแผนและการศึกษาผลการพัฒนาการจัดทำแผนแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กิ่งอำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพทั่วไปและปัญหาของการจัดทำแผนแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กิ่งอำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำแผนคือ ประธานองค์การบริหารส่วนตำบล, นายกองค์การบริหารส่วนตำบล, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล, กำนัน, สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 93 คน

1.1.2 กลุ่มตัวอย่างคำนวณโดยสูตรของ YAMANE ได้ขนาดตัวอย่างไม่น้อยกว่า 28 คน ได้แก่ ประธานองค์การบริหารส่วนตำบล, นายกองค์การบริหารส่วนตำบล, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล, กำนันทุกตำบล ตำบลละ 1 คน, เจ้าหน้าที่ส่วนการคลัง, สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ตำบลละ 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิและหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน

1.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1.2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.2.1.1 ประสิทธิภาพด้านการฝึกอบรมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

1.2.1.2 ประสิทธิภาพด้านกระบวนการจัดทำแผนของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

1.2.1.3 ประสิทธิภาพด้านกระบวนการดำเนินการตามแผนของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

2. การสร้างรูปแบบการพัฒนา ตามรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดทำแผนแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กิ่งอำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร กำหนดรูปแบบการพัฒนาในรูปแบบที่เหมาะสมโดยอาศัยผลการศึกษาของขั้นตอนที่ 1

3. การพัฒนารูปแบบการจัดทำแผนแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กิ่งอำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ตามรูปแบบที่เหมาะสมที่กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 2 ประกอบด้วย ประธานองค์การบริหารส่วนตำบล, นายกององค์การบริหารส่วนตำบล, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล, เจ้าหน้าที่ส่วนการคลัง, สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง โดยการเข้ารับการพัฒนาและศึกษาผลการพัฒนาตามรูปแบบที่เหมาะสมในขั้นตอนที่ 2

3.1 ประชากร ได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กิ่งอำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ซึ่งได้จากกลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนที่ 1

3.2 กลุ่มตัวอย่างขนาดของกลุ่มตัวอย่างสุ่มโดยใช้สูตรของ YAMANE จำนวนไม่น้อยกว่า 28 nu ได้แก่ ประธานองค์การบริหารส่วนตำบล, นายกององค์การบริหารส่วนตำบล, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล, กำนัน, เจ้าหน้าที่ส่วนการคลัง, สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ตำบล ตำบลละ 1 คน/กลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเกี่ยวกับการจัดทำแผนแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นการศึกษาและพัฒนารูปแบบ หลังจากที่สามารถหาความคิดเห็นแล้ว โดยสร้างในขั้นตอนที่ 1 และในขั้นตอนที่ 3 เท่านั้น ส่วนขั้นตอนที่ 2 เป็นการสร้างรูปแบบที่เหมาะสมโดยใช้ผลของขั้นตอนที่ 1 มาวิเคราะห์

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาการจัดทำแผนขององค์การบริหารส่วนตำบล
กิ่งอำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร สร้างเครื่องมือโดยแบ่งเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามประสบการณ์ในการฝึกอบรมการจัดทำแผน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามกระบวนการจัดทำแผน เป็นแบบเลือกตอบ 2 ระดับ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามกระบวนการดำเนินงานตามแผนเป็นแบบเลือกตอบ 2
ระดับ คือ ถ้ามีการดำเนินการตามกลวิธีในการวางแผนแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ให้ตอบว่าดำเนินการ
ถ้าไม่ใช่ให้ตอบว่าไม่ได้ดำเนินการ

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาการจัดทำแผนแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ขององค์การบริหารส่วน
ตำบล กิ่งอำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ประเมินผลการพัฒนารูปแบบการจัดทำแผนแบบ
มุ่งผลสัมฤทธิ์ซึ่งกำหนดรูปแบบการพัฒนาเป็นแบบสอบถามประเมินผลก่อนการพัฒนา
(Pre - Test) และแบบสอบถามหลังการพัฒนา (Post - Test)

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามความรู้ – ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนแบบมุ่ง
ผลสัมฤทธิ์เป็นแบบให้เลือกตอบ มาตรฐาน 2 ระดับ คือ ถ้าเป็นขั้นตอนการทำแผนที่
ถูกต้องให้ตอบว่าใช่ ถ้าไม่ถูกต้องให้ตอบว่าไม่ใช่

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทในการจัดทำแผนแบบ
มาตรฐานประมาณค่า (Rating Scales) ชนิด 5 ตัวเลือก แบบสอบถามของลิเคอร์ท (Likert)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการดำเนินการตามกลวิธีในการวางแผนแบบมุ่ง
ผลสัมฤทธิ์เป็นแบบเลือกตอบ มาตรฐาน 2 ระดับคือ ถ้ามีการดำเนินการตามกลวิธีในการ
วางแผนแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ให้ตอบว่าดำเนินการ หากยังไม่ได้ดำเนินการให้ตอบว่าไม่ได้
ดำเนินการ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามประสิทธิภาพในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วน
ตำบล เป็นแบบเลือกตอบมาตรฐาน 2 ระดับ คือ ถ้ามีการดำเนินการตามแผนแบบ
มุ่งผลสัมฤทธิ์ให้ตอบว่าใช่ ถ้าไม่มีการดำเนินการตามแผนพัฒนาให้ตอบว่าไม่ใช่

การสร้างเครื่องมือสำหรับวิจัย

เนื่องจากการสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ใช้เฉพาะในขั้นตอนที่ 1 และในขั้นตอนที่ 3 ส่วนขั้นตอนที่ 2 เป็นการสร้างรูปแบบ ดังนั้นการสร้างเครื่องมือมีรายละเอียดดังนี้คือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาการจัดทำแผนขององค์การบริหารส่วนตำบล กิ่งอำเภอสาทเหล็ก จังหวัดพิจิตร การสร้างเครื่องมือดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดทำแผนแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
2. ศึกษามาตรฐานการจัดทำแผนพัฒนาระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับตำบล
3. สร้างแบบสอบถามสำรวจสภาพปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบแนวคิดในการวิจัย
4. นำเครื่องมือให้กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาปรับปรุง แก้ไข
5. ปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำของกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วนำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือ เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนการจัดทำแผน โดยสร้างเป็นแบบสอบถามการประเมินผล และทำการเปรียบเทียบผลการ พัฒนา ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดทำแผนแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
2. มาตรฐานการจัดทำแผนพัฒนาระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับตำบล
3. สร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินผลก่อนและหลังการพัฒนาสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบแนวคิดในการวิจัย
4. นำเครื่องมือให้กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาปรับปรุง แก้ไข
 ในความตรงเชิงเนื้อหาใช้วิธีให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (**Index of Item Objectives Congruence : IOC**) โดยคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป
5. ทดลองใช้เครื่องมือกับกลุ่มทดลอง (Try out) จำนวน 30 คน ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่/ผู้เกี่ยวข้องที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทดสอบความเที่ยงของแบบสอบถาม (**reliability**) ทดสอบความเที่ยงแบบสอบถามในส่วนของความรู้ ใช้สูตรของ คูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (**Kuder- Richard son**) KR 20 ได้ค่า 0.85
6. นำเครื่องมือที่ได้แก้ไขปรับปรุง เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เมื่อผ่านการเห็นชอบแล้วจึงนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนารูปแบบการจัดทำแผนแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ขององค์การบริหารส่วนตำบล กิ่งอำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร การสร้างเครื่องมือสร้างตามสาระเนื้อหาของรูปแบบในการพัฒนาตามขั้นตอนที่ 2 สร้างเป็นแบบสอบถามการประเมินผลเปรียบเทียบผลการพัฒนา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อนำไปขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามที่เตรียมไว้ให้กับกลุ่มเป้าหมายด้วยตนเอง และรอรับแบบสอบถามกลับ
3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามเตรียมมาวิเคราะห์
4. นำคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ตรงกับประเด็นปัญหา
5. กำหนดรูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมจากการวิเคราะห์แบบสอบถาม
6. กำหนดรูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมออกสู่การพัฒนาในกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอน ดังนี้

6.1 นำกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่การพัฒนาโดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดทำแผนแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ วางแผนในการกำหนด วัน เวลา และสถานที่ที่จะนำรูปแบบการพัฒนามาทดลองใช้

6.2 นำกลุ่มตัวอย่างมาทดสอบความรู้ก่อน (Pre - test)

6.3 นำกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่การพัฒนาในรูปแบบที่เหมาะสมใน 4 ด้าน 1) ความรู้ความเข้าใจในการวางแผน 2) การรับรู้บทบาทในการวางแผน 3) การปฏิบัติตามกลวิธีที่ใช้ในการวางแผน 4) ประสิทธิภาพของแผนพัฒนาตำบล

6.4 หลังจากเข้าสู่รูปแบบการพัฒนาแล้วนำกลุ่มตัวอย่างมาทำการทดสอบโดยวิธี Post - Test อีกครั้ง

6.5 ประเมินรูปแบบการพัฒนา โดยนำการทดสอบครั้งแรกมาเปรียบเทียบกับ การทดสอบครั้งหลังว่าจากการใช้รูปแบบการพัฒนาแล้วมีผลต่อการพัฒนาหรือไม่

6.6 ถ้าผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาอยู่ในเกณฑ์การพัฒนา ก็นำรูปแบบนี้ออกสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง

6.7 ถ้าผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาไม่อยู่ในเกณฑ์การพัฒนา ก็ทำการสร้างรูปแบบขึ้นมาใหม่ โดยการศึกษาค้นคว้าหารูปแบบใหม่ที่เหมาะสม (Research) - R_2 และทำการพัฒนาใหม่อีกครั้ง (Development) = D_2 ตามขั้นตอนที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ปฏิบัติตามรูปแบบนี้ไปจนกว่าจะได้รูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสม และพร้อมที่จะนำออกสู่การปฏิบัติอย่างสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ตามลักษณะของข้อมูลดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ■ การศึกษาสภาพปัญหาการจัดทำแผนขององค์การบริหารส่วนตำบล กิ่งอำเภอสาทเหล็ก จังหวัดพิจิตร

■ ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล สถิติที่ใช้คือความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. สภาพปัญหาที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในองค์การบริหารส่วนตำบล กิ่งอำเภอสาทเหล็ก สถิติที่ใช้คือความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาการจัดทำแผนแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ วิเคราะห์โดยการนำผลการศึกษาจากในขั้นตอนที่ 1 มาสรุปเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมตามความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำความคิดเห็นในสาระเนื่อหานั้นมาสรุปรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลของการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสม โดยการวัดผลการอบรมของกลุ่มตัวอย่างในการจัดทำแผนแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์วิเคราะห์โดย

1. วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เกี่ยวกับ 1) ความรู้ความเข้าใจในการวางแผน 2) การรับรู้บทบาทในการวางแผน 3) การปฏิบัติตามกลวิธีที่ใช้ในการวางแผน 4) ประสิทธิภาพของแผนพัฒนาตำบล

2. ค่าสถิติ t-test วิเคราะห์การเปรียบเทียบผลการพัฒนา ก่อนและหลังการพัฒนา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าความถี่ (Frequency)
2. ร้อยละ (Percentage)
3. ค่าเฉลี่ย (Mean)
4. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
5. สถิติทดสอบ ที (t-test)